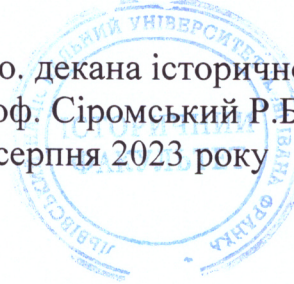

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана історичного факультету
проф. Сіромський Р.Б. _____
30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ

Освітній рівень: **Бакалавр**

Галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

Спеціальність: **054 Соціологія**

Освітня програма: **Прикладна соціологія**

Факультет: **Історичний**

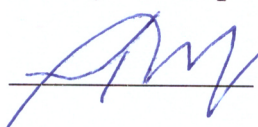
Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія організацій» для студентів третього курсу бакалаврської програми за спеціальністю 054 Соціологія.

Розробник: Кудринська А.І., доцент кафедри соціології, кандидат соціологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціології

Протокол від 28 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри соціології

 проф. Пачковський Ю.Ф.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 – соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
	Напрямок підготовки: 054 – соціологія		
Модулів – 1	Спеціальність: 054 Соціологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		32 – год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		42 год.	– год.
	Індивідуальні завдання: год.		
	Вид контролю: залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми здобуття освіти – 114%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Соціологія організацій» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», що викладається у 5 семестрі в обсязі 3-х кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)

Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний і фактографічний матеріал для отримання цілісного уявлення про соціальну організацію, загальні закономірності її функціонування, особливості організаційної поведінки.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія організацій» є формування базових знань про сутність соціальної організації, її основні компоненти та взаємозв'язки між ними; про особливості організаційних взаємодій, закони функціонування та розвитку.

Завдання навчальної дисципліни:

- теоретичне – охарактеризувати ключові теоретичні підходи в соціології організацій; окреслити структуру та функції соціальної організації, її основні типи; розкрити загальні закономірності функціонування та розвитку соціальної організації, сутність основних організаційних процесів та організаційних ризиків; охарактеризувати сутність та особливості організаційної поведінки; проаналізувати особливості конфліктних ситуацій в організаціях, роль керівника в їх врегулюванні;

- методологічне – сприяти розвитку пошукових здібностей студентів, їх креативності та можливостей самостійного здобуття знань, уміння їх демонструвати в аудиторії;

- соціальне – сприяти розвитку творчих і комунікативних здібностей у студентів шляхом застосування інтерактивних методів навчання.

У результаті успішного проходження курсу студенти набудуть загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що сприятимуть формуванню відповідних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології

СК09. Здатність розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності.

СК10. Здатність аналізувати та оцінювати діяльність соціальних інститутів, що продукують і поширюють інформацію, формують і реалізують комунікативні стратегії у суспільстві, здатність розуміти закономірності інформаційних та комунікаційних процесів, а також бути їх активним учасником/учасницею.

Результати навчання:

РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

РН13. Розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності.

РН14. Вміти аналізувати та оцінювати діяльність соціальних інститутів, що продукують і поширюють інформацію, формують і реалізують комунікативні стратегії у суспільстві, вміти обґрунтовувати закономірності інформаційних та комунікаційних процесів, а також бути їх активним учасником/учасницею.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади соціології організацій

Тема 1. Соціологія організацій як спеціальна соціологічна теорія

Соціологія організацій як симбіоз соціології та управлінських наук. Об'єкт, предмет і завдання соціології організацій, її категоріально-понятійний апарат. Особливості окреслення предметного поля соціології організацій. Соціологія організацій в ієрархії управлінських наук.

Тема 2. Основні теоретичні напрямки західної соціології організацій.

«Класична» теорія організації та управління: основні концепції. Ф.Тейлора як фундатор наукової організації праці. Адміністративна доктрина А.Файоля. Модель організації М. Вебера. «Ідеальний тип» адміністративної організації. Теорія «людських відносин». Модель «організація - громада» (Мейо, Ф. Ротлісбергер, Р. Лайкерт, Д. Мак-Грегор). Основні принципи концепції Е.Мейо. Тлумачення організацій крізь призму «школи соціального конструювання». «Емпірична школа» теорії організацій та управління як синтез «класичної» теорії організаційного управління та доктрини «людських відносин». Функціонування і розвиток організації крізь призму поглядів Т. Парсонса та Р.Мертонна («природна» модель в теорії організації). Модель аналізу організацій А. Етціоні та Е. Гросс – «модель згоди». Системний підхід «нової» школи.

Тема 3-4. Соціальна організація як система

Сутність організації, її ознаки. Специфічні особливості, що вирізняють організації від інших видів соціальних груп. Основні риси та функції соціальних організацій (соціально-виробнича, соціально-економічна, соціально-технічна, управлінська, психолого-педагогічна, соціально-культурна, соціально-побутова). Критерії та типологія організацій. Місія організації. Основні структурні компоненти організації. Основні параметри соціальної структури організації (складність, ступінь формалізації та централізації). Життєвий цикл організації: основні етапи та їх особливості. Закони організації (загальні, часткові, специфічні). Принципи організації (структурні принципи, принципи процесу, принципи кінцевого результату). Бюрократія в організації. Основні

характеристики ідеальної бюрократії за Вебером. Мертонівська модель бюрократії. Різновиди бюрократії в сучасних організаціях.

Змістовний модуль 2. Управління та комунікація в організації

Тема 5. Контроль і влада в організації

Контроль в умовах організації як одна з функцій управління. Типологія управлінського контролю Р.Едвардса (простий, структурний, технічний, бюрократичний). Основні способи контролю за поведінкою в організації. Механізм дії самоконтролю в умовах організації. Владні повноваження як невід'ємна детермінанта скоординованості діяльності організації: особливості реалізації. Типологія владного впливу в організації (Дж. Френчі та Б.Рейвен). Ситуаційне використання влади в організації (диференційований підхід).

Тема 6. Організаційні зміни. Ризики в організації

Сутність та необхідність змін в організації. Здатність до перманентних змін як передумова виживання організації. Природні та штучні зміни.. Зміни й інновації. Чинники невизначеності в процесі реалізації інновацій. Сутність та основні причини супротиву інноваціям (технічні, політичні, культурологічні). Інформаційна невизначеність та її основні причини. Сутність та особливості організаційного ризику. Виявлення й оцінка організаційних ризиків. Алгоритм управління ризиком в організації. Методи оптимізації ризику (загальні, специфічні)

Тема 7 . Організаційна поведінка та організаційна культура.

Сутність організаційної поведінки. Модель «включення» людини в організаційне середовище. Роль організаційного оточення у формуванні організаційної поведінки. Двоякість поведінки людини в організації. Посадова регламентація поведінки. Мотиваційні переваги організаційної поведінки. Поняття організаційної культури. Раціонально-прагматичний та феноменологічний підходи до тлумачення організаційної культури. Культурна парадигма організації. Основні функції організаційної культури. Вплив організаційної культури на функціонування та розвиток організації. Роль довіри у функціонуванні організації.

Тема 8. Ділові комунікації та етика ділових відносин

Ділові комунікації як основа організаційного порядку. Теоретичні основи ділової комунікації, комунікативний категоріальний апарат. Етичні принципи та норми в ділових відносинах. Специфіка комунікативних процесів у сучасній організації. Особливості використання технологій ділової комунікації. Етика взаємовідносин керівника та підлеглого. Ділові зустрічі та переговори. Невербальні засоби ділової комунікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Всього годин	У тому числі			
Л		Сем	Інд.	СР	
2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади соціології організації					
Тема 1. Соціологія організацій як спеціальна соціологічна теорія	11	2	4		5
Тема 2. Основні теоретичні напрямки західної соціології організацій	11	2	4		5
Тема 3-4. Соціальна організація як система	24	4	8		12
Разом за змістовним модулем 1	46	8	16		22
Змістовний модуль 2. Управління та комунікація в організації					
Тема 5. Контроль і влада в організації	11	2	4		5
Тема 6. Організаційні зміни. Ризики в організації	11	2	4		5
Тема 7. Організаційна поведінка та організаційна культура.	11	2	4		5
Тема 8. Ділові комунікації та етика ділових відносин	11	2	4		5
Разом за змістовним модулем 2	44	8	16		20
Усього годин	90	16	32		42

5. Теми семінарських / практичних занять

№ теми	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади соціології організації		
Тема 1.	Соціологія організацій як спеціальна соціологічна теорія	4
Тема 2.	Основні теоретичні напрямки західної соціології організацій	4
Тема 3-4.	Соціальна організація як система	8
Змістовний модуль 2. Управління та комунікація в організації		
Тема 5.	Контроль і влада в організації	4
Тема 6.	Організаційні зміни. Ризики в організації	4
Тема 7.	Організаційна поведінка та організаційна культура.	4
Тема 8.	Ділові комунікації та етика ділових відносин	4
Всього:		32

6. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальною програмою.

7. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість годин
Тема 1.	Соціологія організацій як спеціальна соціологічна теорія	5
Тема 2.	Основні теоретичні напрямки західної соціології організацій	5
Тема 3-4.	Соціальна організація як система	12
Тема 5.	Контроль і влада в організації	5
Тема 6.	Організаційні зміни. Ризики в організації	5
Тема 7.	Організаційна поведінка та організаційна культура.	5
Тема 8.	Ділові комунікації та етика ділових відносин	5
	Разом	42

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота є додатковим чинником активізації роботи студентів упродовж семестру і має на меті формування в структурі їхньої аналітичної діяльності, навичок працювати зі спеціальною літературою, орієнтує їх на критичне осмислення інформації та ґрунтовніше засвоєння здобутих теоретичних знань і практичних проблем навчальної дисципліни.

Виконання індивідуального завдання студентом передбачає підготовку 2-х презентацій, зокрема «Соціальний портрет організації в одній зі сфер суспільства»; «Мій імовірний стартап» та їх представлення на семінарському занятті. Даний вид роботи скерований на формування у студентів умінь селекціонувати необхідну інформацію та застосовувати її до висвітлення обраної проблеми з формулюванням відповідних практичних висновків. Основні структурні компоненти індивідуальних завдань «доносяться» до студентів заздалегідь на семінарському занятті. Критеріями оцінювання є: інформативність представленої матеріалу, належне висвітлення основних структурних компонентів, обґрунтування власної думки.

9. Методи навчання

Лекції: Передбачають систематичний і послідовний виклад навчального матеріалу, а також залучення студентів до обговорення дискусійних питань.

Семінарські заняття дискусійного, або практично орієнтованого характеру з використанням інтерактивних методів навчання. Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Максимальна оцінка за активність на кожному занятті оцінюється в **3 бали**. Посередня активність оцінюватиметься 2 балами, мінімальна – 1 балом.

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.	лекції з використання мультимедійного забезпечення; практичні заняття; групова робота; самостійна робота	участь у дискусіях; виконання індивідуального завдання та презентація його результатів; спільне обговорення усіх презентацій; модульні контрольні роботи.
РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	лекції-дискусії; інтерактивні семінарські заняття дискусійного або практично орієнтованого характеру; індивідуальна та групова робота в рамках семінарських занять; самостійна робота; індивідуальне завдання	участь у дискусіях; усні відповіді, доповнення; участь в індивідуальній та груповій роботах на семінарських заняттях, презентація результатів цієї роботи; виконання індивідуального завдання та презентація його результатів; спільне обговорення усіх презентацій
РН13. Розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності.	лекції-дискусії, семінарські заняття дискусійного / практично орієнтованого характеру; індивідуальна та групова робота в рамках семінарських занять	участь у дискусіях, усні відповіді, доповнення; участь у груповій роботі на семінарських заняттях, презентація результатів цієї роботи; презентація результатів індивідуального завдання та спільне обговорення усіх презентацій
РН14. Вміти аналізувати та оцінювати діяльність соціальних інститутів, що продукують і поширюють інформацію, формують і реалізують комунікативні стратегії у суспільстві, вміти обґрунтовувати закономірності інформаційних та комунікаційних процесів, а також бути їх активним учасником/учасницею.	лекції-дискусії, семінарські заняття дискусійного / практично орієнтованого характеру; групова робота в рамках семінарських занять, індивідуальні завдання	участь у дискусіях, усні відповіді, доповнення; участь в індивідуальній та груповій роботах на семінарських заняттях, презентації результатів цієї роботи; презентація результатів індивідуального завдання та спільне обговорення усіх презентацій.

10. Методи контролю

Оцінювання студентів здійснюється на основі модульно-рейтингової системи за шкалою від 0 до 100 балів.

№	Форма участі студента у навчальних заняттях	Максимальна кількість балів
1.	Модульні контрольні роботи	2 x 15 = 30 балів
2.	Презентація «Соціальний портрет організації»	20 балів
3	Індивідуальне завдання «Проект стартапу»	20 балів
3.	Участь у дискусіях, обговореннях проблемних питань; виконання завдань, що виносяться на семінарське заняття; аналіз наукових публікацій	30 балів
Разом упродовж семестру		100 балів

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				100 балів
T1	T2	T3-T4	T5	T6	T7	T8	
0-12	0-13	0-25	0-12	0-12	0-13	0-13	
0-50			0-50				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	За національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Добре</i>	
71-80	C		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E		
	*	<i>Незадовільно з можливістю повторного складання</i>	<i>Не зараховано з можливістю повторного складання</i>

* Кількість балів для оцінок «незадовільно» визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

12. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Соціологія організацій» для студентів освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», 2023 року. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/course/sotsiolohiia-orhanizatsiy>

13. Рекомендована література

Основна література:

1. Банєва І. О. Організаційна поведінка. Опорний конспект лекцій. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7675/1/Orhanizatsiina_povedinka.pdf
2. Гайдученко С. О. Організаційна культура : конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 75 с.
3. Гуторова О.О. Основи менеджменту: навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2009. 327с.
4. Євтушенко В. А., Кудінова М.М. Організаційна поведінка : конспект лекцій. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 84 с.
5. Жуковська Л. Е., Борисевич Є. Г., Стрельчук Є. М. Теорія організацій: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. 147 с.
6. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: “Крок”, 2019. 368 с

Додаткова література:

1. Бондаренко С.М., Ліфар К.В. Імідж організації: сутність, зміст та основні етапи формування. *Технології та дизайн*. 2014. № 2. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/1094/1/td_2014_N2_14.pdf
2. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Організаційні зміни на підприємстві в умовах його інноваційного розвитку. 2015. URL: <http://ea21journal.world/wp-content/uploads/2022/04/ea-V148-13.pdf>
3. Данюк В.М., Чернушкіна О.О. Сучасне розумінні корпоративної культури. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32606993.pdf>
4. Захарчин Г.М., Любомудрова Н.П., Винничук Р.О., Смолінська Н.В. Корпоративна культура: навч. посібник / заг. ред. Г.М. Захарчин. Львів, 2011. 317 с.
5. Зеліч В.В. Роль та місце корпоративної культури та її вплив на розвиток підприємства. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/6_2017_ukr/6.pdf
6. Змерзла Т.І. Управління організаційною культурою: еволюція та сучасна концепція розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014 (216). Том 2. №4. С. 109-117.
7. Кір'ян О.І. Формування іміджу організації як джерела її стійкості та прибутковості. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 75-80.
8. Комарова К.В. Організаційна культура: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпропетровськ, ДДФА, 2011. 166 с.
9. Креденцер О.В. Теоретичний аналіз типологій організаційної культури. URL: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v1/i37/6.pdf>.
10. Лепейко Т. І., Лукашев С.В., Миронова О. М. Організаційна поведінка : навчальний посібник. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 156 с.
11. Литвиненко К. О., Погосян К. В. Корпоративний імідж як чинник конкурентоспроможності компанії. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. Т. 31 (70). № 2. 2020. С. 24—28.

12. Мельник О. Г., Косцик Р. С. Організаційні зміни сутність та види. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.3. С. 231-235.
13. Молчанова А. О., Воляник І. В., Кондратьєва В. П. Організаційна поведінка: навч. посібн. / за наук. ред. А. О. Молчанової. Івано_Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 176 с.
14. Нинюк М. Стадії розвитку організації. *Історико-правовий часопис*. 2014. № 1(3). С. 64-68.
15. Основи менеджменту: Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С. О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
16. Полянська А. С., Дюк О.М. Формування моделі корпоративної культури в діяльності вітчизняних підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 27. С. 9-16.
17. Сладкевич В. П., Чернявський , А. Д. Сучасний менеджмент організацій : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2007. 488 с.
18. Ушкаренко Ю.В. Синергія кооперативної взаємодії. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/12_2011/3.pdf.
19. Фіщук Н.Ю., Ломачинська І.В. Корпоративна культура організації: сутність, види. Принципи та вплив на розвиток організації. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2012. Т.4. № 1(56). С. 81-85.
20. Шевченко В.С. Шляхи підвищення корпоративної культури підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. URL: <http://global-national.in.ua/issue-16-2017/24-vipusk-16-kviten-2017-r/2970-shevchenko-v-s-shlyakhi-pidvishchennya-korporativnoji-kulturi-pidpriemstva>

14. Інтернет-джерела:

1. Бібліотека Інституту соціології НАН України. URL: <https://i-soc.com.ua/ua/institute/lib>
2. Журнал “Соціологія: теорія, методи, маркетинг”. URL: <http://stmm.in.ua/archive/>
3. Інформаційний і пошуковий портал з соціальних наук Social Science Hub. URL: <http://www.sshub.com>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Український соціологічний журнал. URL: <https://periodicals.karazin.ua/usocjour>
6. European Research Council. URL: <http://erc.europa.eu/>
7. International Sociological Association. URL: <http://www.isa-sociology.org/>